

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання Вченої ради
Маріупольського державного
університету
від 23.06.2021 № 12

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПОЛІТОЛОГІЯ. ПОЛІТИЧНА АНАЛІТИКА ТА ЕКСПЕРТИЗА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 052 Політологія
(шифр та найменування спеціальності)

Політологія. Політична аналітика та експертиза
(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2021 р.
Наказ про введення в дію
рішення Вченої ради МДУ від 24. 06. 2021 р. № 208

I. Преамбула

1. Освітньо-професійну програму розроблено і внесено кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету за галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальністю 052 Політологія, освітньо-професійною програмою Політологія. Політична аналітика та експертиза на підставі стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН № 329 від 18.03.2021 р.)

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 23 червня 2021 р. протокол № 12.

3. Розробники програми

Балабанов Костянтин Васильович – член-кореспондент НАПН України, д.політ.н., професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету, Заслужений працівник освіти України;

Пашина Наталія Полікарпівна – д.політ.н., професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету;

Гільченко Олена Леонідівна – к.політ.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету;

Светлакова Марія Андріївна – к.політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету.

4. Цілі ОП, особливість (унікальність) ОП, відповідність цілей ОП місії та стратегії МДУ. Цілі ОП відповідають та детермінуються місією і стратегією Маріупольського державного університету – практичне втілення євроінтеграційних прагнень Української держави через забезпечення зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом розвитку людського капіталу, продукування та поширення ідей та нових знань. Відповідно загальною політикою, та змістом освітньої діяльності кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики в розробці цілей ОП є надання європейської якості освіти кожному здобувачеві для забезпечення його конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному наукових та освітніх ринках, що дозволить зробити позитивний внесок у суспільний поступ.

Цілями освітньої програми є підготовка фахівців-політологів високого рівня, здатних до політичного аналізу та експертизи, пошуку ефективних рішень різних політичних проблем з урахуванням їх наслідків для суспільства й Української держави.

Особливістю ОП є комплексний підхід, який орієнтований на спеціальну підготовку фахівців-політологів, ініціативних та здатних швидко пристосовуватись до сучасного політичного середовища, з урахуванням сучасних вимог ринку праці.

Унікальність ОП надає змогу опановувати окремі інструменти з аналізу політики, консультування та експертизи, організації прикладних досліджень з проблем політичного життя в країнах світу, Україні та регіоні.

5. Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Букрєєва Наталія Олександрівна – голова Маріупольської районної державної адміністрації.

Луцишин Галина Іванівна – д.політ.н., професор, завідувач кафедри політології та міжнародних відносин Національного університету «Львівська політехніка».

II. Профіль освітньої програми

1. Загальна інформація	
<p><i>Профіль освітньо-професійної програми ступеня вищої освіти бакалавр</i> Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> Спеціальність <u>052 Політологія</u> Назва ОПП: <u>Політологія. Політична аналітика та експертиза</u> Кваліфікація: Магістр політології Master of Political Science</p>	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці
Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	-
Рівень програми	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Для здобуття освітнього рівня «магістр» можуть вступати особи, що здобули освітній рівень «бакалавр». Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями передбачає перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Мови викладання	Українська
Термін дії ОПП	До 2021 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua
2. Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка фахівців-політологів високого рівня, здатних до політичного аналізу та експертизи, пошуку ефективних рішень різних політичних проблем з урахуванням їх наслідків для суспільства й Української держави.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 052 Політологія Об'єкти вивчення: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів. Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у політичній сфері та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, глобальні та регіональні студії,</p>

	<p>спеціальні політологічні дисципліни.</p> <p>Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери.</p> <p>Інструменти й обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
Фокус програми та спеціалізації	<p>Підготовка фахівців - політологів до аналітичної, експертної та науково-дослідної діяльності.</p> <p>Ключові слова: політологія, політична аналітика, політична теорія, політична експертиза, політичний процес, консультування, комунікація</p>
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Особливості програми	<p>Особливістю ОП є комплексний підхід, який орієнтований на спеціальну підготовку фахівців-політологів, ініціативних та здатних швидко пристосовуватись до сучасного політичного середовища, з урахуванням сучасних вимог ринку праці.</p> <p>Унікальність ОП надає змогу опановувати окремі інструменти з аналізу політики, консультування та експертизи, організації прикладних досліджень з проблем політичного життя в країнах світу, Україні та регіоні.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники освітньої програми «Політологія. Політична аналітика та експертиза» мають можливості працювати як: політологи; політичні оглядачі; консультанти та експерти із суспільно-політичних питань апарату органів державної влади, виконкому, в партіях та інших громадських організаціях; посадові особи та керівники центральних та місцевих органів державної влади, громадських і самоврядувальних організацій, державних органів влади, політичних та громадських організацій та партій; викладачі університетів та вищих навчальних закладів та ін.</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктор філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Підходи до викладання та навчання	<p>Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Загальний стиль навчання – навчально-орієнтований. Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження виробничої та переддипломної практик.</p>
Методи оцінювання	<p>Формами підсумкового контролю є усні та письмові іспити, заліки, диференційовані заліки. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (аналітичних записок, есе, складання</p>

	порівняльних характеристик тощо), тестових завдань, модульних контрольних робіт, роботи на семінарських заняттях, захисту звітів з практики. Атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти. СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні. СК08. Здатність до аналізу та експертизи соціально-політичної ситуації в суспільстві, державах та регіонах; системно оцінювати політичний процес, політичні конфліктні та кризові ситуації. СК09 Спроможність здійснювати комунікацію у різних сферах політичної діяльності, проводити політичні консультації на різних рівнях державних і недержавних організацій та установ для прийняття управлінських рішень.
7. Програмні результати навчання	

<p>ПР01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.</p> <p>ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.</p> <p>ПР 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.</p> <p>ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.</p> <p>ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p> <p>ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.</p> <p>ПР 09. Здійснювати об'єктивний аналіз та експертизу політичної інформації та якісно її обробляти; надавати замовникам різних рівнів теоретичну і методичну допомогу з вивчення та аналізу політичного життя суспільства і давати оцінку прийнятим рішенням та ймовірним ризикам</p> <p>ПР 10. Професійно застосовувати комунікаційні взаємозв'язки із структурами, організаціями та особами на різних владних та суспільних рівнях; виконувати консультативні експертно-аналітичні функції на національному та міжнародному рівнях.</p>
--

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Група забезпечення: 2 доктора політичних наук, 3 кандидати політичних наук та 1 кандидат історичних наук.</p> <p>Гарант ОПП: Гільченко Олена Леонідівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, залучені до викладання дисциплін професійної підготовки, є штатними співробітниками Маріупольського державного університету, мають наукові ступені та вчені звання і високі показники наукової, методичної та організаційної діяльності. З метою вдосконалення професійної підготовки викладачі регулярно проходять підвищення кваліфікації та стажування відповідно до встановленого порядку.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості навчального процесу. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам. Обладнано предметну аудиторію з політології,</p>

	Центр гендерних досліджень, Інформаційний центр Європейського союзу, Центр Балто-Чорноморських регіональних студій, комп'ютерний клас. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим. -
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наукова бібліотека МДУ нараховує понад 3 тис. екземплярів наукової та навчальної літератури з питань політології. Комплектування бібліотеки доповнюється за рахунок спеціальної періодики з питань політології. З усіх дисциплін навчального плану підготовки магістра політології розроблено комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін. З дисциплін професійної підготовки викладачами розроблено дистанційні курси, які викладено на Навчальному порталі МДУ.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ на території України визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Міжнародна кредитна мобільність	Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземців не здійснюється.

III. Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Другий (магістерський) рівень
Ступінь освіти вищої	Магістр
Галузь знань	05 Соціально-поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Форми навчання	Очна (денна), заочна
Освітня кваліфікація	Магістр політології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Магістр Спеціальність: 052 Політологія Освітня програма: Політологія. Політична аналітика та експертиза
Опис предметної	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

області	<p>Спеціальність – 052 Політологія</p> <p>Об’єкти вивчення: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності розв’язувати складні задачі та проблеми у політичній сфері та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, глобальні та регіональні студії, спеціальні політологічні дисципліни.</p> <p>Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери.</p> <p>Інструменти й обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
Фокус програми: загальна/спеціальна	<p>Підготовка фахівців - політологів до аналітичної, експертної та науково-дослідної діяльності.</p> <p>Ключові слова: політологія, політична аналітика, політична теорія, політична експертиза, політичний процес, консультування, комунікація</p>
Орієнтація програми	Освітньо-професійна
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою третього (доктора філософії освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників:	Випускники освітньої програми «Політологія. Політична аналітика та експертиза» мають можливості працювати як: політологи; політичні оглядачі; консультанти та експерти із суспільно-політичних питань апарату органів державної влади, виконкому, в партіях та інших громадських організаціях; посадові особи та керівники центральних та місцевих органів державної влади, громадських і самоврядувальних організацій, державних органів влади, політичних та громадських організацій та партій; викладачі університетів та вищих навчальних закладів та ін.

IV. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) ступеня вищої освіти

Обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ЄКТС. 88 % обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти.

Маріупольський державний університет визнає та перераховує кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю. Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перерахований, не може перевищувати 25 % від загального обсягу освітньої програми.

V. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна	Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми дослідницького
--------------------	---

компетентність	та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.</p> <p>СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.</p> <p>СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.</p> <p>СК08. Здатність до аналізу та експертизи соціально-політичної ситуації в суспільстві, державах та регіонах; системно оцінювати політичний процес, політичні конфліктні та кризові ситуації.</p> <p>СК09 Спроможність здійснювати комунікацію у різних сферах політичної діяльності, проводити політичні консультації на різних рівнях державних і недержавних організацій та установ для прийняття управлінських рішень.</p>

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПР 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.

ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПР 09 Здійснювати об'єктивний аналіз та експертизу політичної інформації та якісно її обробляти; надавати замовникам різних рівнів теоретичну і методичну допомогу з вивчення та аналізу політичного життя суспільства і давати оцінку прийнятним рішенням та ймовірним ризикам

ПР 10 Професійно застосовувати комунікаційні взаємозв'язки із структурами, організаціями та особами на різних владних та суспільних рівнях; виконувати консультаційні експертно-аналітичні функції на національному та міжнародному рівні.

2. Стиль та методика викладання

А) Підходи до викладання та навчання	Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання. Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Загальний стиль навчання – навчально-орієнтований. Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження виробничої та переддипломної практики.
Б) Система оцінювання	Формами підсумкового контролю є усні та письмові екзамени, заліки, диференційовані заліки. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (аналітичних записок, есе, складання порівняльних характеристик тощо),

	тестових завдань, модульних контрольних робіт, роботи на семінарських заняттях, захисту звітів з практики. Атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
--	---

3. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра з політології становить 90 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 3.1.

3.1. Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		обов'язкові дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	26	20	6
Професійна підготовка	64	45	19
Усього	90 (100%)	65 (72%)	25 (28%)

Формами підсумкового контролю компонентів ОП (навчальних дисциплін, практики) є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 3.2).

3.2. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП				
1.1. Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	ОКЗП 1.1.1	Іноземна мова	10	Залік, екзамен
ОК 2.	ОКЗП 1.1.2	Основи педагогіки вищої школи	4	екзамен
ОК 3.	ОКЗП 1.1.3	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 4.	ОКЗП 1.1.4	Академічне письмо	3	залік
Усього за циклом:			20	
1.2. Дисципліни професійної підготовки				
ОК 5.	ОКПП 1.2.1	Політична аналітика	4	екзамен
ОК 6.	ОКПП 1.2.2	Сучасна зарубіжна політологія	4	залік
ОК 7.	ОКПП 1.2.3	Політична експертиза	4	екзамен
ОК 8.	ОКПП 1.2.4	Політична комунікація	4	залік
ОК 9.	ОКПП 1.2.5	Політичне консультування	4	екзамен
ОК 10.	ОКПП 1.2.6	Технологія політичного процесу	4	залік

Практична підготовка				
ОК 11.	ОКПП 1.2.7	Виробнича практика	9	Диф. залік
ОК 12.	ОКПП 1.2.8	Переддипломна практика	3	Диф. залік
Кваліфікаційна робота				
ОК 13.	ОКПП 1.2.9	Кваліфікаційна робота	9	
Усього за циклом:			45	
Усього за блоком:			65	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП				
2.1. Дисципліни загальної підготовки				
ВК 1	ВКЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором 1	3	залік
ВК 2.	ВКЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором 2	3	залік
Усього за циклом:			6	
2.2. Дисципліни професійної підготовки				
ВК 3.	ВКПП 2.2.1	Дисципліна за вибором 1	4	залік
ВК 4.	ВКПП 2.2.2	Дисципліна за вибором 2	5	залік
ВК 5.	ВКПП 2.2.3	Дисципліна за вибором 3	5	залік
ВК 6.	ВКПП 2.2.4	Дисципліна за вибором 4	5	залік
Усього за циклом:			19	
Загальна кількість:			90	

Логічна послідовність вивчення компонент освітньої програми представлена у вигляді структурно- логічної схеми у Таблиці 3.3.

Матриця відповідностей визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК наведено у Таблиці 3.4

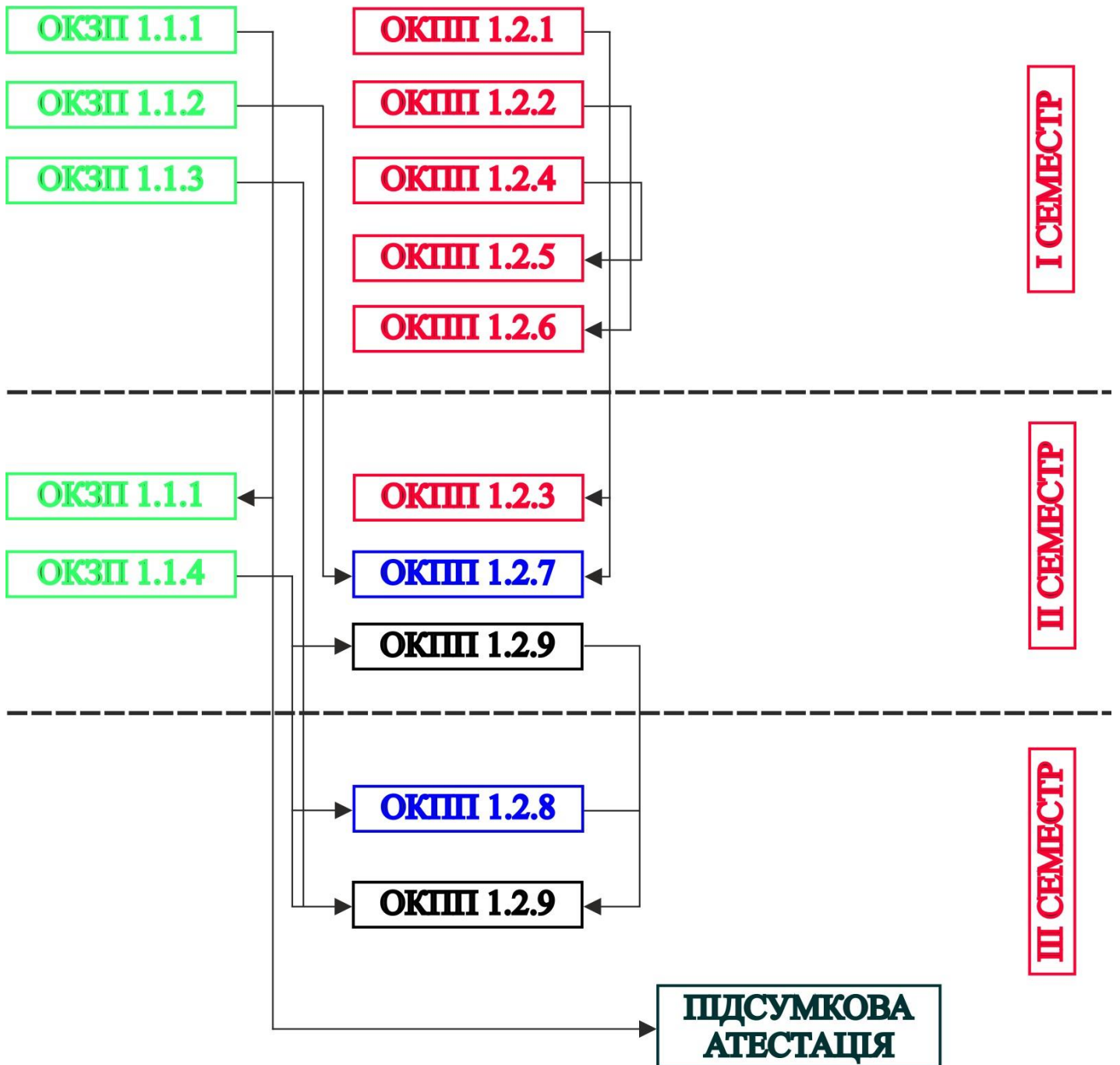
Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей наведено у Таблиці 3.5

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у вигляді матриці (Таблиця 3.6), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які здобувач вищої освіти набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Опис обов'язкових компонентів ОП наведено в Додатку А.

Переліки вибірових компонент загальної підготовки ОП містяться у Каталогі елективних дисциплін для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем освіти, а професійної підготовки - у Каталогі елективних дисциплін професійної підготовки кафедри політології та міжнародних відносин МДУ.

Таблиця 3.3. Структурно-логічна схема підготовки

**Таблиця 3.4. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей/
результатів навчання дескрипторам НРК
(магістр політології 7-го рівня НРК)**

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/навички Ум 1. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум 2. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум 3. Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К 1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність та автономія АВ 1. Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ 2. Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ 3. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК01	-	Ум2	-	АВ 3
ЗК02	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК03	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
ЗК04	-	Ум2, Ум3	К1	АВ2, АВ3
ЗК05	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ2, АВ3
ЗК06	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ2
ЗК07	Зн1	Ум3	-	АВ3

ЗК08	-	Ум1, Ум3	К1	АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ2, АВ3
СК02	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2, АВ3
СК03	Зн1	Ум2	К1	АВ2, АВ3
СК04	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК05	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК06	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК07	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК08	Зн1	Ум2	К1	АВ1, АВ2
СК09	Зн1	Ум2	К1	АВ1, АВ2, АВ3

Таблиця 3.5. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності														
	Інтегральна компетентність														
	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові, предметні) компетентності						
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07
ПР01.	+	+							+	+	+	+	+	+	+
ПР 02.		+									+	+	+	+	
ПР 03.				+	+		+							+	
ПР 04.			+						+						
ПР 05.			+												+
ПР 06.		+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ПР 07.				+			+			+	+				+
ПР 08.			+		+					+		+	+	+	

Таблиця 3.6. Матриця відповідності визначених ОП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання / шифр дисципліни за навчальним планом	Інтегральна компетентність	Компетентності																
		Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності								
		ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	СК-1	СК-2	СК-3	СК-4	СК-5	СК-6	СК-7	СК-8	СК-9
ПР01 / ОК 5 -13	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.	+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР02 / ОК 3, ОК-8, ОК 6, ОК 12, ОК-13			+										+	+	+	+	+	+
ПР03 / ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 12, ОК-13					+	+			+						+		+	+
ПР04 / ОК 5, ОК 7, ОК – 8, ОК 9, ОК 11				+						+							+	
ПР05 / ОК 5, ОК 7, ОК 11, ОК-13				+												+	+	+
ПР06 / ОК 6, ОК 8, ОК 10, ОК-13			+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР07 / ОК 2, ОК 8, ОК 10, ОК11					+			+			+	+				+		
ПР08 / ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 8, ОК 11, ОК 12, ОК-13				+		+					+		+	+	+			
ПР09 / ОК 5, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК-13					+			+		+		+	+	+	+	+	+	
ПР10 / ОК 5, ОК 7, ОК 8, ОК 9			+	+			+			+		+				+		+

VII. Форма атестації здобувача вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену	-
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або проблеми у політичній сфері на основі фахових досліджень та/або здійснення інновацій. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота розміщується в репозитарії МДУ.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Оприлюднення результатів дослідження відбувається у вигляді публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи магістра на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Для публічного виступу надається 5 – 10 хвилин. У виступі здобувач вищої освіти має розкрити для ЕК основні аспекти своєї роботи. Візуальне супроводження у вигляді мультимедійної презентації кваліфікаційної роботи складається із слайдів, на яких представлені графіки, таблиці, схеми, рисунки тощо. Кількість слайдів має бути достатньою для послідовного та повного розкриття теми кваліфікаційної роботи. По закінченні виступу члени ЕК можуть поставити здобувачу вищої освіти запитання стосовно його виступу або тексту роботи.

Підсумкова атестація випускників освітньої програми «Політологія» спеціальності 052 Політологія проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи в установленому порядку й завершується видачею документа встановленого зразка про присудження їм ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації «Магістр політології» за спеціальністю 052 Політологія.

VIII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Маріупольському державному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає реалізацію наступних процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

IX. Інформація щодо моніторингу ОП

Моніторинг та перегляд освітньої програми здійснюється відповідно до «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті».

ОПП «Політологія. Політична аналітика та експертиза» розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальність 052 Політологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (наказ МОН № 329 від 18.03.2021 р.) вперше.

Гарант ОП

Олена ГІЛЬЧЕНКО

Опис нормативних навчальних дисциплін*Дисципліни циклу загальної підготовки***ОКЗП 1.1.1 Іноземна мова**

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (англійську) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу: удосконалення знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих протягом навчання у ЗНЗ у різних видах мовленнєвої діяльності й подальшому системному засвоєнні сучасної лексики й граматики англійської мови.

Змістовні модулі:

1. Практична граMATика.
2. Іноземна мова професійного спрямування.

ОКЗП 1.1.2 Основи педагогіки вищої школи

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів звання з закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого спеціаліста.

Завдання курсу: аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої освіти; аналіз змісту, форм і методів навчання, розвитку і виховання студентів у вищому навчальному закладі; аналіз методів контролю і оцінки успішності студентів на основі системного підходу; розробка нових технологій навчання і виховання у вищому навчальному закладі; розкриття педагогічних закономірностей формування студентів як майбутніх фахівців.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи педагогіки вищої школи
2. Основи дидактики вищої школи
3. Соціально-історичні характеристики розвитку вищої педагогічної школи в Україні

ОКЗП 1.1.3 Методологія та організація наукових досліджень

Мета вивчення курсу: формування у магістрантів знань з сучасної методології, теорії методу і процесу досліджень, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності на студентському рівні, формування уявлень про сутність, принципи етику сучасного наукового дослідження, набуття самостійних дослідницьких навичок в межах спеціальності 052 Політологія.

Завдання курсу: теоретична підготовка з питань сутності понять і категорій методології та методики наукових досліджень; формування уявлень про специфіку процесу наукового дослідження та його організацію; формування знань про методологію, методику дослідження, її зміст і принципи розробки; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; розробка етапів та форм процесу наукового дослідження та організація науково-дослідної роботи магістрів; отримання знань про підготовку до захисту та процедуру захисту кваліфікаційної роботи; формування знань про основні положення інтелектуальної власності, що відносяться до інтелектуальної діяльності у виробничій та науковій сферах.

Змістовні модулі:

1. Методологія наукових досліджень.
2. Методи наукових досліджень.
3. Забезпечення наукових досліджень.

ОКЗП 1.1.4 Академічне письмо

Мета вивчення курсу: набуття знань про науковий стиль української мови, оволодіння навичками підготовки та написання академічних текстів, формування мовної культури та мовно-фахові компетенції.

Завдання курсу: оволодіння культурою писемної та усної наукової мови; формування знань про функціональність різноманітних мовних стилів; формування знань про науковий стиль та мовні навички науковця; формування знань про стильові норми та стильові помилки наукової мови; опанування наукової термінологією з відповідних галузей знань; опанування мовними можливостями задля продуктивного мислення; опанування алгоритмом створення наукових (академічних текстів); формування знань про моделі та принципи академічного письма; опанування навичками діалогічної наукової мови; усвідомлення комунікативних можливостей наукової мови.

Змістовні модулі:

1. Мова науки.
2. Академічна грамотність.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОКПП 1.2.1 Політична аналітика

Мета вивчення курсу: засвоєння знань з теорії політичного аналізу, методологічних підходів та оволодіння базовими прийомами в галузі політичної аналітики.

Завдання курсу: засвоїти сутність поняття «політичний аналіз», «політична аналітика», їх різновиди та підходи до розуміння; вивчити методи, які найчастіше використовуються у процесі прикладного політичного аналізу, з'ясувати особливості методології; оволодіти загальною схемою політичного аналізу, відповідно до етапів його проведення; ознайомитись з методикою аналізу різноманітних політичних ситуацій (головних їх складових); засвоїти методи та напрямки аналізу політичної участі та поведінки, мас-медіа та медіа політики тощо.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методологічні засади політичного аналізу
2. Окремі види політичного аналізу та їх специфіка

ОКПП 1.2.2 Сучасна зарубіжна політологія

Мета - вивчення концептуально-теоретичних засад сучасної зарубіжної політології.

Завдання: представлення сучасної західної теорії та методології політичної науки; визначення її місця сучасної західної політології в загальній системі політичного знання; уточнення теоретико-методологічних особливостей сучасної західної політичної науки.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи сучасної зарубіжної політології.
2. Тенденції розвитку зарубіжної політології у повоєнну добу.
3. Сучасні теоретичні прориви у політології як науці.

ОКПП 1.2.3 Політична експертиза

Мета курсу: вивчення процесу політичної експертизи як аналітичної діяльності, яка здійснюється як експертом, фахівцем профільної області, так і інституціональними структурами.

Завдання курсу: визначити політичну експертизу як елемент процесу прийняття політичних рішень; дослідити політичну експертизу як одну з важливих форм громадського контролю; визначити форми пошуку ефективних рішень різних політичних проблем з урахуванням їх наслідків для суспільства й держави; навчитися визначати відповідність політичних рішень і політики в цілому виявленими об'єктивним умовам; вміти робити аналіз проблемної ситуації і формулювання рекомендацій про кращі варіанти рішень.

Змістовні модулі:

1. Політична експертиза як предмет політологічного дослідження
2. Прикладний вимір політичної експертизи

ОКПП 1.2.4 Політична комунікація

Мета вивчення курсу: систематизація та розширення знань студентів із питань політичної комунікації з ціллю сформувати у них загально предметні та професійні компетентності, розуміння ролі та значення інформації у внутрішній і зовнішній політиці; аналіз розвитку інформаційно-комунікаційних процесів в Україні.

Завдання курсу: забезпечити фундаментальними знаннями про наукові підходи, етапи формування, методологічні основи, класичні та сучасні теорії та моделі політичної комунікації; ознайомитися зі змістом технологій масової комунікації в політиці та специфікою комунікаційних технологій в інформаційному просторі; надати фундаментальні знання про основні принципи державної інформаційної політики України на сучасному етапі; забезпечити володіння знаннями про зміст та форми агітаційно-пропагандистських комунікаційних технологій, сутність маркетингових комунікаційних технологій; ознайомитися зі змістом політичних комунікацій в публічному управлінні; ознайомитися з електронними формами політичної комунікації; забезпечити здатність робити порівняльний аналіз ефективності дії різних форм масової комунікації на політичний процес; забезпечити практичними знаннями та навичками застосовувати технології комунікативного впливу на громадську думку, управління комунікацією щодо певної політичної ситуації; забезпечити здатність формувати стратегію та тактику інформаційної кампанії у передвиборчий період, створювати та презентувати в полі політичної комунікації імідж кандидата, партії тощо.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методологічні засади дослідження політичної комунікації
2. Основні тенденції розвитку політичної комунікації в сучасному суспільстві
3. Інтернет ресурси в політичних практиках

ОКПП 1.2.5 Політичне консультування

Мета вивчення курсу: формування у здобувачів знань щодо сутності політичного консультування (політичного консалтингу) та теоретичні основи консультативної роботи та вимог до учасників (суб'єктів)

Завдання курсу: визначення основних понять та сучасних тенденцій розвитку політичного консультування; напрямів, видів, форм та суб'єктів політичного консалтингу; формування професійних навичок консультантів на основі визначених принципів; визначення комунікативних аспектів політичного консалтингу, формування вміння аналізувати наслідки та критерії ефективності політичного консультування; визначення критеріїв, методів і практичних заходів ефективного політичного консультування, визначення структури іміджу, основних рис іміджу політика; оволодіння технікою політичного моніторингу як вид

інформаційно-аналітичного консультування та методикою проведення консалтингу в умовах проведення виборчої кампанії.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні основи політичного консультування
2. Основи процесу політичного консультування .
3. Окремі види політичного консультування в сучасному політичному процесі

ОКПП 1.2.6 Технологія політичного процесу

Мета вивчення курсу: отримання студентами теоретичних знань про технологізацію політичних процесів з подальшим застосуванням у професійній сфері. Застосування практичних навичок щодо формування і реалізації політичних технологій на різних рівнях політичної системи, для вирішення політичних завдань і досягнення політичних цілей політичних акторів за допомогою алгоритмізованих засобів і методів. Отримання необхідного обсягу знань в царині прикладної політології, політичного управління, політичного маркетингу та консультування в контексті сучасного розвитку суспільства.

Завдання курсу: оволодіння основним понятійно-категоріальним апаратом о сутності, структурі та видах політичних технологій; формування у студентів вміння орієнтуватись в основних політичних процесах та технологіях; освоєння практичних навиків в сфері застосування технологій, методів та процедури управління в політиці; розвинути навички уявлення про технологічний концепт сучасної політики; навчитися самостійно аналізувати елементи технологізації політичних процесів; дослідити реалізацію політичних технологій у зарубіжних політичних кампаніях; навчитися визначати ефективність досягнення політичних цілей та простежувати взаємозв'язок від застосування політичних технологій.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методологічні аспекти політичних технологій: підходи та основні концепції.
2. Технології, методи та процедури політичного управління.